

Sveučilište u Rijeci
ODJEL ZA INFORMATIKU
Ulica Radmila Matejčić 2, Rijeka
Akademska 2020./2021. godina

INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA I DRUŠTVO

Studij:	Diplomski studij informatike
Godina i semestar:	2. godina, 4. semestar
Web stranica predmeta:	http://www.inf.uniri.hr , https://moodle.srce.hr
ECTS bodovi:	6
Nastavno opterećenje:	2 + 2

Nositelj predmeta:

Doc. dr. sc. Danijela Jakšić

e-mail: danijela.jaksic@inf.uniri.hr

web stranica: <http://www.inf.uniri.hr>

Ured: Radmila Matejčić 2, soba O-422

Vrijeme konzultacija: četvrtkom od 8:00 do 10:00h uz obaveznu prethodnu najavu, ili termin po dogovoru e-mailom

INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA I DRUŠTVO

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina)

Predmet će upoznati studente s dinamikom razvoja i širenja informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) te s gospodarskim, društvenim i kulturnim učincima te tehnologije. Kroz prikaz razvoja raznih proizvoda i usluga informacijske i komunikacijske industrije, studentima će biti ukazano na njihove gospodarske i društvene utjecaje te na perspektive i izazove njihova daljnog razvoja.

Korespondentnost i korelativnost programa

Ovaj predmet prepostavlja znanja iz mnogih drugih informatičkih predmeta. U ovom predmetu obrađuju se prvenstveno komunikacijski sustavi i njihovi društveni učinci, ali se ujedno kritički analizira i evaluira razne informacijske tehnologije, proizvode informacijske industrije i njihove šire društvene učinke.

Okvirni sadržaj predmeta

Cilj kolegija upoznati je studente s dinamikom razvoja i širenja informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) te s gospodarskim, društvenim i kulturnim učincima te tehnologije, ali i ukazati na trenutne trendove, perspektive i izazove daljnog razvoja ICT-a.

Sadržaj kolegija: (1) pojam informacijskog društva; suvremena javna komunikacija i njeni učinci; informacijska tehnologija i gospodarstvo; (2) povijesni razvoj glavnih elemenata informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT): od telegrafa i fotografije do interneta i mobilne telefonije; (3) elementi i strukturne osobine računalnih komunikacijskih sustava; glavne mrežne usluge; (4) utjecaji ICT na obrazovanje, organizaciju rada i gospodarstvo: tehnološka ekonomija, mrežno poduzeće, e-učenje, dinamičnost, fleksibilnost; (5) ICT i mrežno gospodarstvo, globalizacija i njeni učinci; (6) čimbenici tehnološkog razvoja: društvena podrška i osobna sklonost tehnologiji, poduzetništvo; (7) privatnost, nadziranje ljudi i događaja, civilno društvo; (8) virtualna stvarnost i virtualne zajednice; (9) ICT i kultura suradnje i darivanja: Wikipedija, Linux; (10) sustavi za društveno umrežavanje: Facebook, YouTube, Twitter, i drugi; (11) web 2.0, web 3.0, multimedija, računarstvo u oblaku i softver otvorenog izvora, količina podataka, dostupnost podataka, obrada i analiza podataka, znanost o podacima; (12) masovna komunikacija, manipulacija, samo-komunikacija i njeni učinci; (13) tehnološki razvoj i ekonomsko raslojavanje, polarizacije; (14) tehnološki napredak i glavne značajke suvremenog života; (15) ICT i društvo: problemi, izazovi, i perspektive.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Predavanja, samostalni zadaci, rasprave, seminar i konzultacije.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

1. Lindgren, S. Digital media & society. SAGE Publications Ltd (2017).
2. Ede, A. Technology and Society: A World History. Cambridge University Press (2019).
3. Radovan, Mario.: Informacijska tehnologija i društvo, 2012. skripta (170 stranica); skripta je dostupna na Internetu.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

1. Castells, Manuel: Communication Power (2009), Oxford: Oxford University Press.
2. Winston, Brian: Media Technology and Society: From the Telegraph to the Internet, London: Routledge, 1998.
3. Aspray, W., Tozzi, C. & Zittrain, J.: For Fun and Profit: A History of the Free and Open Source Software Revolution (History of Computing). The MIT Press (2017).
4. Susskind, R. & Susskind, D.: The Future of the Professions: How Technology Will Transform the Work of Human Experts. Oxford University Press (2020).
5. Hartzog, W.: Privacy's Blueprint. Harvard University Press (2018).

6. Diamandis, P.H. & Kotler, S.: The Future Is Faster Than You Think: How Converging Technologies Are Transforming Business, Industries, and Our Lives. Simon & Schuster (2020).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Kroz ustrojeni sustav osiguranja kvalitete Odjela za informatiku.

Mogućnost izvođenja na stranom jeziku

Da (engleski)

R. BR.	OČEKIVANI ISHODI
1.	Objasniti povijesni razvoj i učinke glavnih elemenata informacijske tehnologije i informacijske industrije, od telegrafa do interneta i mobilnih komunikacijskih sustava.
2.	Kritički analizirati glavne utjecaje informacijske tehnologije na gospodarska, kulturna, i povijesna kretanja, glavne osobine suvremenog društva koje je bitno određeno intenzivnom primjenom ICT-a.
3.	Preispitati načine na koje tehnologija utječe na globalizaciju, načine i uvjete obrazovanja te rada i zapošljavanja ljudi.
4.	Objasniti pojam otvorenog izvora te komentirati pozitivne i negativne učinke otvorenosti izvora na globalni tehnološki razvoj.
5.	Kritički analizirati pojmove virtualne zajednice i virtualne stvarnosti; to uključuje i pojmove privatnosti i nadziranja na radnom mjestu i u društvu.
6.	Usporediti načine rada dominantnih društvenih mreža te analizirati društvene i psihološke učinke tih globalnih mrežnih usluga, kao i pojmove medijske manipulacije i propagande u domeni javnog govora i informacijske industrije.
7.	Istražiti glavne perspektive razvoja novih informacijskih tehnologija i nove izazove koje te tehnologije donose.

AKTIVNOSTI I OCJENJIVANJE STUDENATA

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS	ISHODI UČENJA	SPECIFIČNA AKTIVNOST	METODA PROCJENJIVANJA	BODOVI MAX.
Pohađanje nastave	1	1-7	Prisutnost studenata na nastavi	Popisivanje (evidencija)	0
Rasprave na forumu	1	1-7	Aktivno sudjelovanje na svim raspravama postavljenima na forumu, vezanima uz gradivo kolegija	Vrednovanje kvalitete obrađenosti gradiva, kvalitete sudjelovanja u raspravi te količine sudjelovanja na svaku temu	30
Kritički osrvrt	1	1-7 (podskup, ovisi o definiranoj temi)	1 kritički osrvrt u obliku timskog video snimke	Vrednovanje kvalitete obrađenosti, argumentiranosti i izlaganja teme	20
Završni ispit (seminarski rad / znanstveni rad)	3	1-7 (podskup, ovisi o odabranoj temi)	Obrađivanje zadanih tema i njihovo poster izlaganje	Vrednovanje kvalitete obrađenosti i izlaganja teme	50
UKUPNO	6				100

Obveze i vrednovanje studenata**1. Pohađanje nastave**

Predavanja i vježbe izvode se u online obliku.

Studenti su obavezni redovito koristiti **videokonferencijski alat MS Teams, sustav za učenje Merlin** (<https://moodle.srce.hr/>), Merlin stranicu kolegija te pratiti sve obavijesti i detaljni raspored nastave na kolegiju.

2. Rasprave na forumu

Tijekom semestra od studenata se očekuje učestalo praćenje te aktivno i samostalno sudjelovanje u svim objavljenim raspravama na forumu na MoDu (6 rasprava). Vrednovat će se način i kvaliteta obrade zadane teme rasprave, kao i broj objavljivanja (postova) na svaku zadanu temu. Na taj način studenti će moći skupiti najviše 30 bodova.

Na svakoj raspravi studenti mogu skupiti najviše 5 bodova. Studenti moraju ostvariti najmanje 50% bodova od ukupnih ocjenskih bodova iz rasprava (15 bodova od 30), kako bi ostvarili pravo izlaska na završni ispit (izrade seminarског rada).

3. Kritički osrvrt

Tijekom semestra studenti će u timu izraditi kritički osrvrt na zadanu temu u obliku snimljene video prezentacije. Kritički osrvrt predstavlja grupni rad na tekstu ili video snimci gdje studenti prvo analiziraju zadani tekst ili video, a zatim daju svoj kritički osrvrt u obliku timskog video izlaganja (snimljene video prezentacije). Vrednovat će se način i kvaliteta obrade zadane teme (pokrivenost teme, perspektiva i problema), kvaliteta rasprave i argumentiranosti mišljenja u timu te kvaliteta video snimke.

Na taj način studenti će moći skupiti najviše 20 bodova. Studenti moraju ostvariti najmanje 50% bodova od ukupnih ocjenskih bodova iz kritičkog osrvta (10 bodova od 20), kako bi ostvarili pravo izlaska na završni ispit (izrade seminarског rada).

4. Završni ispit

Završni ispit predstavlja izradu i obranu seminarskog rada.

Svaki student samostalno će obraditi jednu odabranu temu iz područja kolegija te je izložiti kroz poster prezentaciju. Seminarski rad pisat će se u formi znanstvenog članka, na temelju provedenog pregleda literature ili anketnog istraživanja. Vrednovat će se način i kvaliteta obrade zadane teme prema definiranim smjernicama i uputama te usvojeno znanje i razumijevanje teme i terminologije.

Završni ispit nosi udio od najviše 50 ocjenskih bodova, a smatra se položenim samo ako na njemu student postigne minimalno 50%-ni uspjeh. Da bi studenti postigli minimalno 50%-ni uspjeh na završnom ispitu, moraju ostvariti najmanje 50% iz svakog pojedinog dijela seminarskog rada (15 bodova od ukupno 30 za znanstveni članak i 10 bodova od ukupno 20 za poster prezentaciju) čime ostvaruju najmanje 50% od ukupnih ocjenskih bodova na završnom ispitu. Tek tada studenti ostvaruju pravo na upis ocjene iz kolegija.

Ocjena iz kolegija

Završni ispit

Kontinuiranim radom tijekom semestra na prethodno opisani način studenti mogu ostvariti najviše 50 ocjenskih bodova, a da bi mogli pristupiti završnom ispitu moraju ostvarili 50% i više bodova (najmanje 25 bodova).

Studenti koji su skupili najmanje 25 ocjenskih bodova na nastavi, mogu pristupiti završnom ispitu.

Završni ispit nosi udio od najviše 50 ocjenskih bodova, a smatra se položenim samo ako na njemu student postigne minimalno 50%-ni uspjeh (ispitni prag je 50% uspješno izrađenog znanstvenog članka i poster prezentacije).

Ako je završni ispit prolazan, skupljeni bodovi će se pribrojati prethodnim i prema ukupnom rezultatu formirati će se pripadajuća ocjena. U suprotnom, student ima pravo pristupa završnom ispitu još 2 puta (ukupno do 3 puta).

Konačna ocjena

Donosi se na osnovu zbroja svih bodova prikupljenih tijekom izvođenja nastave prema sljedećoj skali:

A – 90% - 100%	(ekvivalent: izvrstan 5)
B – 75% - 89,9%	(ekvivalent: vrlo dobar 4)
C – 60% - 74,9%	(ekvivalent: dobar 3)
D – 50% - 59,9%	(ekvivalent: dovoljan 2)
F – 0% - 49,9%	(ekvivalent: nedovoljan 1)

Ispitni rokovi

Redoviti:

30.6.2021.

14.7.2021.

Izvanredni:

1.9.2021.

8.9.2021.

RASPORED NASTAVE – ljetni (IV) semestar ak. godine 2020./2021.

Nastava iz kolegija će se odvijati u ljetnom semestru prema sljedećem rasporedu:

Tj.	Datum	Vrijeme	Prostor	Tema	Nastava	Izvodac
1.	3.3.2021	8.00h	online	Uvod u kolegij Znanstveno istraživanje i pisanje znanstvenog članka/postera	P1	Danijela Jakšić
		10.00h			V1	
2.	10.3.2021	8.00h	online	Razvoj informacijske tehnologije. 1. Rasprava na forumu - početak	P2	Danijela Jakšić
		10.00h			V2	
3.	17.3.2021	8.00h	online	Privatnost i nadzor 2. Rasprava na forumu - početak	P3	Danijela Jakšić
		10.00h			V3	
4.	24.3.2021	8.00h	online	Društvene mreže i masovni mediji 3. Rasprava na forumu - početak	P4	Danijela Jakšić
		10.00h			V4	
5.	31.3.2021	8.00h	online	Otvoreni svijet 4. Rasprava na forumu - početak	P5	Danijela Jakšić
		10.00h			V5	
6.	7.4.2021	8.00h	online	ICT, obrazovanje, rad i ekonomija 5. Rasprava na forumu - početak	P6	Danijela Jakšić
		10.00h			V6	
7.	14.4.2021	8.00h	online	ICT, kultura i demokracija 6. Rasprava na forumu - početak	P7	Danijela Jakšić
		10.00h			V7	
8.	21.4.2021	8.00h	online	Izazovi, perspektive i budućnost Zatvaranje svih rasprava na forumu – kraj	P8	Danijela Jakšić
		10.00h			V8	
9.	28.4.2021	8.00h	online	Odabir teme za kritički osrvt Rok za prijavu teme za završni ispit (znanstveni članak + poster)	P9	Danijela Jakšić
		10.00h			V9	
10.	5.5.2021	8.00h	online	Priprema kritičkog osvrta – opcionalne konzultacije	P10	Danijela Jakšić
		10.00h			V10	
11.	12.5.2021	8.00h	online	Priprema kritičkog osvrta – opcionalne konzultacije	P11	Danijela Jakšić
		10.00h			V11	
12.	19.5.2021	8.00h	online	Priprema kritičkog osvrta – opcionalne konzultacije	P12	Danijela Jakšić
		10.00h			V12	
13.	26.5.2021	8.00h	online	Predaja kritičkog osvrta (timske video snimke)	P13	Danijela Jakšić
					V13	
14.	2.6.2021	8.00h	online	Izrada seminarskog (završnog) rada – opcionalne konzultacije	P14	Danijela Jakšić
		10.00h			V14	
15.	9.6.2021	10.00h	online	Izrada seminarskog (završnog) rada – opcionalne konzultacije	P15	Danijela Jakšić
					V15	

P – predavanja

V – vježbe